



**Jomfruland
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Møtedato: 04.06.21
Saksnummer:
Saksbehandler: Morten Johannessen
Dato saksframlegg: 27.05.2021

2021/22: Stillehavsosters – varsling om matsikkerhet

Bakgrunn

Styremedlem Torstein Kiil har 26.05.21 følgende innspill til styremøtet:

Kan nasjonalparkstyret være en pådriver med å påskynde matkontroll av stillehavsosters?

Stillehavsosters er en viktig matressurs. Folk som er vant til å spise østers i utlandet fremhever at vår lokale stillehavsosters er «nydelig». Det er flere grunner til at denne østersen likevel ikke blir verdsatt slik den burde. Av blåskjell har Mattilsynet i mange år tatt jevnlige prøver og sendt ut varsel om giftalger og dårlig kvalitet. Det er ikke utarbeidet tilsvarende varslingsrutiner for stillehavsosters og folk gir uttrykk for usikkerhet når det gjelder østers og hva Mattilsynet skriver. Konsekvensen er at mange ikke tørr spise østers høstet i nasjonalparken.

Det kan muligens være nødvendig med en mer komplisert undersøkelse av østers enn blåskjell for å kunne friskmelde. Men når man høster blåskjell burde tilsvarende fangstrutiner og undersøkelse også kunne tas av østers. Det hadde i alle fall vært ønskelig sett fra forbrukerens side.

Mattilsynet evt. andre som har et ansvar i denne saken, bør nå få en påminnelse om at tiden er inne til å få utarbeidet en prosedyre på kontroll av stillehavsosters. Trengs det mer forskning, så bør den igangsettes.

Forvalters vurdering

Det er behov et varslingssystem for stillehavsosters, på samme måte som for blåskjell. En side er forbrukernes behov for å bruke god sjømat og å kunne utnytte lokale ressurser bedre. En annen side er at hvis mange høster stillehavsosters til mat, vil det være et viktig – kanskje det viktigste bidraget til å holde bestandene under en viss kontroll, uten at det krever store og kostbare aksjoner. Med flere tusen hytter ved sjøen bare i Kragerø, vil det monne hvis en større andel av hytteeierne høster og bruker østers.

Så langt forvalter er kjent med, er det problematikk knyttet til stillehavsosters ut over algetoksiner som blir beregnet for blåskjell, basert på algeovervåkning. Det kan blant annet gjelde virus som er knyttet til østers. Etter som noen bruker østersen rå, er faren for blant annet norovirus større med den. Det er usikkert om damping er tilstrekkelig. Koking eller steiking dreper virus.

Innstilling

Styret for Jomfruland nasjonalpark anmoder Mattilsynet, eventuelt Landbruks- og matdepartementet om å utvikle og innføre et brukervennlig system for varsling av matsikkerhet for stillehavsøsters.

I tillegg til forbrukernes behov og ønske om å utnytte en lokal matressurs, legger styret vekt på at hvis mange høster stillehavsøsters til mat, vil det være et viktig – kanskje det viktigste bidraget til å holde bestandene under en viss kontroll, uten at det krever store og kostbare aksjoner.

Vedtak

Styret for Jomfruland nasjonalpark anmoder Mattilsynet, eventuelt Landbruks- og matdepartementet om å utvikle og innføre et brukervennlig system for varsling av matsikkerhet for stillehavsøsters.

I tillegg til forbrukernes behov og ønske om å utnytte en lokal matressurs, legger styret vekt på at hvis mange høster stillehavsøsters til mat, vil det være et viktig – kanskje det viktigste bidraget til å holde bestandene under en viss kontroll, uten at det krever store og kostbare aksjoner.

Utskrift til

-Mattilsynet

-Landbruks- og matdepartementet